

SB-0118

Second Year B. A. Examination

March / April - 2011

Sanskrit : Paper - III
(Principal) (New Course)

(१) वैदिक वाङ्मयम् (२) देव-देवेतर सूक्तानि ।

(३) ईशावास्योपनिषद् (४) वैदिक व्याकरणम् ।

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना :

<p>नीचे दृशावेक निशानीवाणी विगतो उत्तरवडी पर अवश्य लपवी. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination :</p> <p>S. Y. B. A</p> <p>Name of the Subject :</p> <p>Sanskrit : Paper - 3 (Principal) (New Course)</p> <p>Subject Code No. : 0 1 1 8 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. :</p> <table border="1"> <tr> <td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td> </tr> </table> <p>Student's Signature</p>						

१ नीचेनामांथी कोरुपश त्रशनुं अर्थदर्शक नोध आपी अनुवाद सडित समजवो. १५

1 Explain any three of the following with explanatory notes and translation. 15

- (१) उपं त्वाग्ने दिवेदिवे दोषावस्तर्धिया वयम् ।
नमो भरन्त एमसि ॥ (१.१.७)
- (२) यो हत्वाहिमरिणात्सप्त सिंधुन्यो गा उदाजंदपधा बलस्यं ।
यो अश्मनोरंतरग्निं जजानं संवृक्समत्सु सजनासु इन्द्रः ॥ (२-१२-३)
- (३) यदि कर्तं पतित्वा संरांश्रे यदि वाश्मा प्रहंता जघानं ।
ऋभू रथस्येवाङ्गानि सं दधत्परुषा परुः ॥ (४-१२-७)
- (४) धीरा त्वस्य महिना जूनूषि विपस्तस्तम्मभु रोदंसी चिदुर्वी ।
प्र नाकमृष्यं नुनुदे बृहन्ते द्विता नक्षत्रं पप्रथेच्य भूमं ॥ (७-८६-१)
- (५) त्रिपञ्चाशः क्रीळति व्रातं एषां देवइव सविता सत्यधर्मा ।
उग्रस्यं चिन्मन्यवे ना नमन्ते राजाचिदेभ्यो नम इत्कृणेति ॥ (१०-३४-८)
- (६) मोघमन्तं विन्दन्ते अप्रचेताः सत्यं ब्रवीमि वध इत्स तस्यं ।
नार्यमणं पुष्यति नी सखायं केवलाधो भवति केवलादी ॥ (१०-११७-६)

- ૨ (અ) ઈન્દ્ર દેવતાના સ્વરૂપ અને પરાક્રમો જણાવો. ૧૦
- 2 (a) State the valour and nature of God Indra. 10
- અથવા / OR**
- (અ) વરુણ દેવતાનાં મુખ્ય લક્ષણો આપો. ૧૦
- (a) Give the chief characteristics of God Varun. 10
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક સૂક્તનું રસદર્શન કરો. ૧૦
- (a) Appreciate any **one** Sukta of the following. 10
- (૧) 'અક્ષ' સૂક્ત ।
- (૨) પણિ-સરમા સંવાદસૂક્તમ્ ।
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક સૂક્ત વિષે નોંધ લખો : ૧૦
- 3 Write a note on any **one** of the following suktas : 10
- (૧) બ્રહ્મગવીસૂક્તમ્ ।
- (૨) કૃષિસૂક્ત ।
- ૪ (અ) કોઈપણ બે સાનુવાદ સમજાવો : ૮
- 4 (a) Explain any **two** with translation : 8
- (૧) યસ્તુ સર્વાણિ ભૂતાનિ આત્મન્યેવાનુપશ્યતિ ।
સર્વભૂતેષુ ચાત્માનં તતો ન વિજુગુપ્સતે ॥
- (૨) યસ્મિન્ સર્વાણિ ભૂતાનિ આત્મૈવાભૂદ્વિજાનતઃ ।
તત્ર કો મોહઃ કઃ શોકઃ એકત્વમનુપશ્યતઃ ॥
- (૩) વિદ્યાં ચાવિદ્યાં ચ યસ્તદ્વેદ્વોભય સહ ।
અવિદ્યયા મૃત્યું તીર્ત્વા વિદ્યયામૃતમશ્રુતે ॥
- (૪) હિરણ્યમયેન પાત્રેણ સત્યસ્યાપિહિતં મુખમ્ ।
તત્ત્વં પૂષન્નપાવૃણુ સત્યધર્માય દૃષ્ટયે ॥
- (બ) કોઈપણ એક વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : ૭
- (b) Write a critical note on any **one** : 7
- (૧) 'ઇશાવાસ્યોપનિષદ્'નો શાંતિપાઠ
- (1) Shantipath of 'Ishavasyopaniṣad'
- (૨) 'ઇશાવાસ્યોપનિષદ્' માં કર્મયોગ
- (2) Karma yoga in 'Ishavasyopaniṣad'

૫	(અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિશે લખો :	૪
5	(a) Attempt any one of the following :	4
	(૧) વૈદિક સમ્બન્ધક ભૂતકૃદન્ત ।	
	(૨) વૈદિક સંશયાર્થ ।	
	(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :	૩
	(b) Write notes on any two of the following :	3
	(૧) 'ત્રિષ્ટુપ' છંદનું બંધારણ આપો.	
	(1) Give the structure of metro 'ત્રિષ્ટુપ'	
	(૨) 'અનુષ્ટુપ' છંદનું બંધારણ આપો.	
	(2) Give the structure of metro 'અનુષ્ટુપ'	
	(૩) 'ગાયત્રી' છંદનું બંધારણ આપો.	
	(3) Give the structure of metro 'ગાયત્રી'	
	(ક) પ્રશ્ન-૧ (૪)નો પદપાઠ આપો.	૩
	(c) Give the padpath of Q-1 (4)	3